

Силабус навчальної дисципліни

«Семантичне поле іспанських перифраз з неособовими формами дієслова: аспекти перекладу українською»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
Освітньо-професійна програма	Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Мова навчання	Іспанська
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	залік
Викладач	ЗАЛЕСНОВА Олена Володимирівна, к. філол. н., доцент, завідувачка кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу КНЛУ
Анотація навчальної дисципліни	<p>Завданнями навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із теоретичними та практичними аспектами взаємодії граматичної будови та лексичного складу мови, необхідними для здійснення професійного письмового перекладу, аналіз функціонування перифрастичних конструкцій з інфінітивом, дієприкметником та герундієм та способів їхнього відтворення засобами української мови з метою формування перекладацьких компетентностей для їхнього подальшого використання у своїй практичній діяльності.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є особливості граматичної природи перифрастичних конструкцій сучасної іспанської мови, критеріїв їхньої ідентифікації і класифікації та способи відтворення українською мовою іспанських перифрастичних конструкцій.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі, що передбачає систематизацію лексичних і граматичних засобів перекладу перифрастичних конструкцій, що сприятиме розкриттю механізму їх функціонування в україномовних текстах.</p>
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредитів ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – не передбачено. практичні заняття – 30 год. самостійна робота – 60 год.

<p>Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни</p>	<p>Для успішного засвоєння вибіркової дисципліни «Семантичне поле іспанських перифраз з неособовими формами дієслова: аспекти перекладу українською» студенти повинні знати базові граматичні поняття іспанської (на рівні А2) та української мов, принцип мовної взаємодії, граматичні явища та їх взаємозв'язок і взаємозалежність, поняття граматичної форми, значення, категорії і їх вираження в іспанській та українській мовах; класифікації частин мови, граматичні категорії в системі морфології. Мати базову лінгвокраїнознавчу обізнаність, знання основ перекладознавства, усвідомлення основних понять загального мовознавства.</p> <p>Вміти визначати й аналізувати граматичні явища в рамках сучасних мовознавчих концепцій; використовувати лінгвостилістичні поняття при аналізі парадигматичних і синтагматичних відношень, лексичних і граматичних аспектів слів іспанської та української мов; визначати природу синтаксичних відношень, зв'язків, процесів.</p> <p>Володіти навичками користування існуючими словниками та довідниками, самостійно добирати матеріали та користуватися першоджерелами; практично використовувати здобуті теоретичні знання; перекладати з іспанської мови на українську та з української мови на іспанську; аналізувати контекст для прийняття перекладацького рішення.</p>
<p>Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)</p>	<p>Мета навчальної дисципліни «Семантичне поле іспанських перифраз з неособовими формами дієслова: аспекти перекладу українською» є формування у студентів навичок лінгвістичного аналізу, об'єктом якого є виявлення особливостей функціонування перифрастичних конструкцій з інфінітивом, дієприкметником та герундієм та засобів їхнього відтворення українською мовою в аспекті підготовки фахівців перекладу, здатних використовувати теоретичні знання, практичні вміння й професійні навички як основу для формування власних можливих варіантів дії для забезпечення максимально точного письмового перекладу.</p>

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

- ЗК 3.** – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4.** – Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5.** – Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6.** – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК 7.** – Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК 8.** – Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9.** – Здатність спілкуватися іспанською мовою.
- ЗК 10.** – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11.** – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12.** – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

- ФК 1.** – Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 2.** – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3.** – Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії іспанської мови.
- ФК 4.** – Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди іспанської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 6.** – Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 7.** – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.

ФК 9. – Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іспанською і другою іноземною мовами.

ФК 10. – Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів

ФК 12. – Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. – Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.

ФК 14. – Володіння теоретичними основами використання іспанської мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення.

ФК 15. – Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.

ФК 16. – Володіння граматикую, лексикою і фонетикою іспанської мови на рівні C1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Marco Común Europeo De Referencia Para Las Lenguas: Aprendizaje, Enseñanza, Evaluación)).

ФК 18. – Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іспанської мови, другої іноземної мови та української для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.

ФК 19. – Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 20. – Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Знати основні теоретичні положення лінгвістики та перекладознавства, які стосуються дослідження лексичного, граматичного та синтаксичного рівнів мови

Знати основні способи перетворення лексичних одиниць і граматичних структур вихідного тексту

Знати лексичні, граматичні та лексико-граматичні трансформації

Вміти користуватися існуючими словниками та довідниками

Вміти доречно застосовувати при перекладі лексичні, граматичні та лексико-граматичні трансформації

Вміти аналізувати ТО та розпізнавати його найважливіші елементи, встановлювати значення невідомих лексичних одиниць та передавати їх у ТП з урахуванням правил сполучуваності.

Навчальна логістика
(тематичний план)

Змістовний модуль 1

Лексико-граматичні аспекти перекладу

Тема 1. Лексико-граматичні аспекти перекладу

Тема 2. Способи відтворення засобами української мови іспанських конструкцій з неособовими формами дієслова

Система оцінювання результатів навчання

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється за накопичувальною системою, в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання з лекційного курсу та здійснення перекладу запропонованих текстів з іспанської мови на українську і навпаки з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	<i>Зміст відповіді:</i> демонстрація повного розуміння та чітке визначення лінгвістичних термінів, компетентне визначення теоретичних засад та різних підходів до мовних явищ; вміння пояснити смислові, структурні, загальні та відмінні особливості лінгвістичних концепцій та здатність навести доречні приклади. <i>Форма відповіді:</i> коректна лексико-граматична та інформаційна презентація тексту, вільне володіння лінгвістичною термінологією, зв'язність та логічне послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями. Виконане студентом практичне завдання відповідає вимогам комунікативно орієнтованого навчання і поетапного формування навичок та вмінь.
4 «добре»	Відповідь повна, зрозуміло викладена, однак містить неповну ілюстрацію понять, невдалі приклади, зайву інформацію. Допускається 3-4 граматичних або лексичних помилок. Виконане студентом практичне завдання відповідає вимогам комунікативно орієнтованого навчання і поетапного формування навичок та вмінь.
3 «задовільно»	Відповідь є правильною по суті, однак неповною (через відсутність пояснень, прикладів). Допускається 6-8 мовних помилок. Виконане студентом практичне завдання частково не відповідає вимогам комунікативно орієнтованого навчання і поетапного формування навичок та вмінь.
2 «не задовільно»	Відповідь не відображає суті питання, не містить основних термінів та їх визначень, не проілюстрована доречними прикладами, або витлумачена у спотвореній формі. У відповіді студента присутні більше ніж 9 мовних помилок. Виконане студентом практичне завдання не відповідає вимогам комунікативно орієнтованого навчання і поетапного формування навичок та вмінь.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»).

Оцінка «відмінно» («5») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі практичні завдання, передбачені МКР, виконані в повному обсязі. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтуються на глибокому знанні матеріалу. Відповіді є змістовними, логічними та чіткими. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається до 4-х граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 90% – 100% правильно виконаних завдань.

Оцінка «добре» («4») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені МКР навчальні практичні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтуються на знанні матеріалу. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним (допускається невиконання 1-2 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 75% – 89% правильно виконаних завдань.

Оцінка «задовільно» («3») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на МКР, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 3-4 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 50% – 74% правильно виконаних завдань.

Оцінка «незадовільно» («2») виставляється, якщо студент не готовий до МКР, не викладає більшої частини програмного матеріалу, неправильно виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 4-5 вимог до форми). У відповідях студента зафіксовано 12 та більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок. Менше 49% правильно виконаних завдань.

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється у формі заліку

Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи

окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література

Основна:

1. Амеліна, С. М. (2020). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр учбової літератури
2. Верба, Г. Г. & Гетьман, З. О. (2013). *Підручник з перекладознавства*. Вінниця: Нова книга.
3. Гетьман, З. О., & Орлова, І. С. (2010). *Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську*. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка.
4. Castro, F. F. (1990). *Las perífrasis verbales en español. Comportamiento sintáctico e historia de su caracterización*. Oviedo: Departamento de Filología Española.
5. González, J. G. (2004). *Perífrasis verbales*. Madrid: SGEL.
6. Guidère, Mathieu. (2020). *Introducción a la traductología. Reflexiones en torno a la traducción: pasado, presente y futuro: pasado, presente y futuro*. México: Editorial Nun.

Додаткова:

1. 1. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр навчальної літератури
2. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кримець О.М. (2008). *Фахова українська мова*. К.: Центр учбової літератури.
3. Івз Гамбієра, Люк ван Дорслар (2020). *Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах*. Вінниця: Нова книга.
4. Литвин І. М. (2013). *Перекладознавство*. Черкаси: Вид-во Ю. А. Чабаненко
5. Cagnolati, Beatriz E. (2012). *La traductología: Miradas para comprender su complejidad*. Editorial Universidad Nacional de LA Plata. Sacado de <https://memoria.fahce.unlp.edu.ar/libros/pm.26/pm.26.pdf>.
6. Рум Anthony (2016). *Teorías contemporáneas de la traducción*. Tarragona: Intercultural Studies Group.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

<https://www.rae.es/>
www.cervantes.es/
<http://www.elpais.com/>
<http://www.elmundo.es/>
<http://biglib.com.ua>
<http://www.elcastellano.org>
<https://www.rincondelvago.com/>
<https://www.coloquial.es/>
<http://www.spain.sc/>
https://www.spain.info/es/sobre_espanha
<https://es.wikipedia.org/>
<https://www.academia.edu/>
<https://www.educacionyfp.gob.es/reinounido/publicaciones-materiales/material-didactico.html>